

Äänestysaluemuutos 2025

Tausta

Rovaniemen kaupungin aloittaessa toimintansa nykyisessä muodossaan on äänestysalueita ollut 38. Vuonna 2006 (24.4.2006/§26) äänestysalueiden määräksi päätettiin 27 aluetta. Viimeinen muutos on tehty vuonna 2015 (14.12.2015/§113) ja siten Rovaniemellä on nykyisin 19 äänestysaluetta.

Äänestysaluemuutosta on käsitelty viimeksi 2024, jolloin kaupunginhallitus (12.8.2024/§194) päätti, että äänestysalueiden määrä pidetään ennallaan. Tuolloisen esityksen pohjaksi tehdyn selvityksen tiedot ovat edelleen paikkaansapitäviä ja tarve äänestysaluemuutokselle on edelleen olemassa. Tämä dokumentti täydentää aiemmin käsiteltyä äänestysaluemuutosta.

Lukujen valossa

Vaalien äänestys%, ennakkoon ja vaalipäivänä.

Kunta: Rovaniemi			
Vaalit	Äänestys%	Ennakkoon%	Vaalipäivänä%
Aluevaalit 2025	49,8	25,9	23,9
Kuntavaalit 2025	50,5	26,4	24,1
Europarlamenttivaalit 2024	36,9	23,5	13,4
Presidentinvaali 2024, 2. vaali	69,5	51,7	17,8
Presidentinvaali 2024, 1. vaali	74,0	51,6	22,4
Eduskuntavaalit 2023	69,6	46,8	22,8
Aluevaalit 2022	44,4	26,4	18,0
Kuntavaalit 2021	50,3	33,5	16,9

Kuntavaalien 2025 toteutuneita avainlukuja

Kuntavaalit 2025								
Alue	Nimi	Äänioikeutetut	Ennakko	Pros. %	Vaalipäivä	Pros. %	Yhteensä	Pros. %
1	Keskusta-Veitikanharju	6336	1851	29,2	1189	18,8	3040	48
2	Kauppatori	6136	1766	28,8	1314	21,4	3080	50,2
3	Sahanperä-Lapinrinne	4417	1100	24,9	1188	26,9	2288	51,8
4	Karinrakka-Korkalovaara	4869	1254	25,8	994	20,4	2248	46,2
5	Rantaviiri	5324	1279	24	1165	21,9	2444	45,9
6	Ounasvaara-Kauko	4709	1252	26,6	1385	29,4	2637	56
7	Ounasrinne	3707	812	21,9	1100	29,7	1912	51,6
8	Nivavaara	3361	848	25,2	825	24,5	1673	49,8
9	Saarenkylä	2479	729	29,4	750	30,3	1479	59,7
10	Syväsenvaara	1724	425	24,7	444	25,8	869	50,4
11	Nivankylä-Ylikylä	2433	535	22	726	29,8	1261	51,8
12	Alakorkalo	573	153	26,7	158	27,6	311	54,3
13	Koskenkylä-Oikarainen	975	249	25,5	295	30,3	544	55,8
14	Yläkemijoki	779	240	30,8	152	19,5	392	50,3
15	Alakemijoki	2195	550	25,1	487	22,2	1037	47,2
16	Yläounasjoki	490	165	33,7	76	15,5	241	49,2
17	Ranuantien suunta	413	129	31,2	75	18,2	204	49,4
18	Alaounasjoki	1215	363	29,9	311	25,6	674	55,5
19	Sodankyläntien suunta	533	212	39,8	67	12,6	279	52,3

Nykytilanne

Rovaniemi on pinta-alaltaan suuri. Suurin osa kuntalaisista asuu keskustassa tai sen kehysalueella. Muita suurempia, vähintään 200 kotitalouden, asutuskeskittymiä ovat Hirvas, Muurola ja Sinettä. 100–200 kotitalouden kyliä Rovaniemellä on kahdeksan.

Suurin osa Rovaniemen äänestyspaikoista - niin ennakkoäänestyksessä kuin varsinaisena vaalipäivänä - ovat keskusta-alueella, missä suurin osa populaatiosta asuu ja vaikuttaa päivittäin. Keskustan ulkopuoliset alueet on pyritty huomioimaan järjestämällä ennakkoäänestyspaikkoja suurempiin asutuskeskittymiin ja pienemmissä kylissä vierailee äänestysauto.

Varsinaisena vaalipäivänä Rovaniemi on jaettu 19 äänestysalueeseen. Tällöin Rovaniemellä on siis 19 äänestyspaikkaa, missä äänestysalueella asuva voi käydä äänestämässä.

Nykytilanteen haasteet

- 1) Pienet alueet ja vaalisalaisuus. Nykytilanteen riskinä on, että syntyy ns. pieniä äänestysalueita (vähemmän kuin 50 ennakkoääntä tai vaalipäivän ääntä). Tämä vaatii keskusvaalilautakunnalta toimia, joihin ei muuten ryhdyttäisi eikä siten ole ideaalitalanne. Mikäli jollakin alueella annettavat äänet jäävät liian vähäisiksi voi tämä johtaa myös vaalisalaisuuden vaarantumiseen.
- 2) Tehokkuus. Joillakin äänestysalueilla käy vaalipäivän aikana vähän äänestäjiä. Vaalilautakunnilta saadun palautteen perusteella resurssit voisi käyttää paremmin.
- 3) Vaalilautakuntien täyttäminen. Toistaiseksi vaalilautakunnat on saatu kasattua hyvällä yhteistyöllä, mutta kiinnostus vaalilautakuntia kohtaan vähenee. Mikäli äänestysalueita on vähemmän, on myös täytettäviä vaalilautakuntapaikkoja vähemmän, mikä edesauttaa nimeämistoimikunnan työtä.

Ehdotettava muutos

Nykyisin äänestysalueita on 19. Uudeksi määräksi ehdotetaan 12 äänestysaluetta seuraavan taulukon mukaisesti.

Ehdotetaan yhdistettäväksi		Äänioikeutetut	Joista miehiä
	6 Ounasvaara-Kauko	4553	2173
	17 Ranuantien suunta	409	225
Muodostettava äänestysalue	Ounasvaara-Ranuantien suunta	4962	2398
Ehdotetaan vaalipäivän paikaksi	Ounasvaaran koulu		
	9 Saarenkylä	2498	1186
	13 Koskenkylä-Oikarainen	958	501
	14 Yläkemijoki	763	419
Muodostettava äänestysalue	Saarenkylä-Yläkemijoki	4219	2106
Ehdotetaan vaalipäivän paikaksi	Saaren koulu		
	8 Nivavaara	3307	1639
	10 Syväsenvaara	1696	855
	19 Sodankyläntien suunta	526	288
Muodostettava äänestysalue	Kemijoen pohjoispuoli	5529	2782
Ehdotetaan vaalipäivän paikaksi	Nivavaaran koulu		
	16 Yläounasjoki	499	271
	18 Alaounasjoki	1213	634
Muodostettava äänestysalue	Ounasjoki	1712	905
Ehdotetaan vaalipäivän paikaksi	Ounasjoen monitoimitalo		
	12 Alakorkalo	564	299
	15 Alakemijoki	2135	1150
Muodostettava äänestysalue	Alakorkalo - Alakemijoki	2699	1449
Ehdotetaan vaalipäivän paikaksi	Murolan koulu		
Uudet äänestysalueet			
	1 Keskusta-Veitikanharju	9873	4119
	2 Kauppatori	5804	2441
	3 Sahanperä-Lapinrinne	4356	2051
	4 Karinrakka-Korkalovaara	4737	2299
	5 Rantaviiri	5041	2395
	6 Ounasvaara-Ranuantien suunta	4962	2398
	7 Ounasrinne	3529	1752
	8 Kemijoen pohjoispuoli	5529	2782
	9 Saarenkylä-Yläkemijoki	4219	2106
	10 Alakorkalo - Alakemijoki	2699	1449
	11 Nivankylä-Ylikylä	2276	1134
	12 Ounasjoki	1712	905